

BILICHOV

Stručná charakteristika

Asi dvě a třičtvrtě hodiny od Slaného, směrem severozápadním, nad potokem Bilichovským a pod vrchem Krychovem, vysokým 414 m, na pokraji mocného polesí, kde končí Řípská step, nalézá se prastará ves Bilichov. Dříve také zvaná Bělíchov. Pojmenování její ukazuje na úctyhodné stáří, neboť mohla vzniknout ještě v dobách panství a pojmenována podle pohanského boha dobra a světla u Slovanů baltských Bělboha. Jméno Belboh nalézáme také v Hor. Lužici. Je to jméno tamního vrchu, z kterého pohledem lze zachytit až Říp, pravděpodobně bylo obětiště tohoto boha Bělboha, jenž byl znám západním Slovanům od IX. století, tak jako bůh Černoboh, bůh zla. Pojmenování vsi Bilichova, mohlo tedy vzniknout mezi IX. až XII. stoletím, v době ještě trvajících pohanství, nebo v období dvojvěří, kdy naši předkové zůstávali ještě v zajetí představ pohanských. Vyznávali boha, ale uctívali i svoje pohanské bohy. Až teprve kníže Břetislav 30. září 1092, zakročil proti těmto pohanským zvykům, které nebyly trpěny, modly na polích a rozcestích byly káceny a nahrazovány kříži. Zde na vrchu Krychovu asi byli zapalovány ohně na oslavu příchodu bohyně jara Vesny a oslavováno slunce a pořádány jiné slavnosti a obřady pohanské.

Podobně od pohanského boha Tura, vzniklo pojmenování vsi Tuřan, kde na vrchu obětovalo se bohu jaré síly: Torovi, od čehož Tuřany, jméno obce vzešlo. Zatím nelze přesně určit stáří vsi Bilichova, ale vycházíme-li z domněnky o pojmenování z doby pohanské a o tom, že ve XII. století zde byl pohanský bůh Bělboh již znám a s přihlédnutím ke stáří, některých vsí v okolí, jejichž letopočty nám prameny udávají, např. Klobuky v roce 1226, náležely klášteři Doksanskému, Kvíllice rok 1211 klášteři Břevnovskému, Třebíz, z roku 1183 Johanitům, Pan Týmice 1280 klášteři Klarisek, Hořešovice rok 1228 klášteři Kladrubskému, témuž klášteři Tuřany, které směnil Jindřich Ketlich za ves Chocenice v roce 1115, za vévody Soběslava I. a lze se tedy a možno domnívat, že i ves Bilichov zde, jako již okolní vyjmenované vsi byla a to ve 12. století, což je do dnešních dob kolem 700 let.

Dávná minulost a nedostatek pramenů, zatím nám nedávají možnost z té doby přesně určovat život vsi Bilichova, kteréžto historické temno trvá až do 15. století, ve kterém, zdá se, že Bilichov náležel k hradu Žerotínu, neboť v roce 1407 Jaroslav ze Žerotína, prodává Vrbenskému faráři 30 kop grošů platu ročního na svých některých poddaných, avšak panství nad nimi sobě ponechává. Palacký arch. český, díl I. sv. 3, str. 340-341: Já Jaroslav ze Žerotína, bratr starší, vyznávám, že jsem prodal 30 ti kop platu knězi Jakubovi z Vinarec, faráři z Vrbna v Žerotíně, ve vsi Pochválově a Bilichově a na Bziechově (Zichovci), to vše což tu mám platu na těch lidech nic sobě neustavujíc, kromě robot, což mají z obyčeje činit a za to jsem vzal 300 kop grošů hotových, jako jsem panu Hynkovi dal, zeti svému z Kunštátu, ježto mu královna Milost dala v těch penězích, a těch jsem Stúpil a slibuji dobrou věrou a pod kletbou na tom platu nepřekážeti, ale zpravití před každým živým člověkem, což jej právem potká, anebo když by na ten plat právem sahal. To slibuji atd. Dáno v Praze roku 1407 předposledního března . (30.3.1407).

Náležel tedy Bilichov v roce 1407 k hradu Žerotínu, později Zajícům z Hasenburku a v roce 1504 drželi Bilichov Čeněk a Jindřich Milanové z Klinštejna a Roztok. V roce 1524

Václav Jaroslav Milanové z Klinštejna a z Roztok, roku 1561, dále Čeněk a Oldřich Milanové z Klinštejna a Roztok a roku 1574 Jindřich Lobkovic, který koupil Bilichov a Zichovec. (Držel též Peruc). Potom, jeho syn Bedřich Lobkovic a mezi lety 1574 – 1622, vyskytuje se zde jako držitel Bilichova rytíř Bernard Elsnic z Elsnic a na Vrbičanech, Kobylníkách, Radešíně a jinde, který v roce 1597 koupil ves Milý a rok 1613 Patokryje u Obrnic a jiné statky a to : Páleček, Bělíchov, Radešín, Strádonice a dům v celené ulici v Praze, proti farnímu úřadu Týnského chrámu. Je to dům č. 8, do roku 1514 zvaný U zlatého slunce, později zvaný U černého slunce. Poněvadž jsem tento dům hledal přes dva roky a nikde v pramenech archivních nebyl blíže označen, než jako dům v Celené ulici vedle domu Funkovic, jenom náhodou jsem jej objevil a to za pomoci pana faráře Týnského chrámu pana Jiřího Reinsberga ve farním archivu jmenovaného farního úřadu. Jedině tento dům byl po konfiskaci (viz T. Bílek, Dějiny konfiskace v Č) ponechán nejmladšímu Bernardovi Elsnicovi, na kterém pro jeho mládí neshledána žádná vina. To je tedy ten dům, který spolu s Bilichovem rytíř Bernard Elsnic koupil. Dům náležel v roce 1360 Oldřichovi Plaierovi. Je to rozsáhlý dům s 2. poschodími a mezipatrem, s třemi pavlačemi do dvora. Má přes 30 místností. Ve dvoře starý obraz sv. Ludmily. V domě bývala kaple. Prý tam byly i katakomby až ke kostelu sv. Vojtěcha. Dříve prý to býval klášter. Říká se, že dům je starý asi 700 let. K doplnění historie Elsnicovského domu v Praze sdělují, že v domě bydlel za německé okupace, nacistický vůdce Konrád Henlein.

Rytířský rod Elsniců, pocházel ze Saska, z kraje Plevenského, kde měli hrad Čelsnic, Olešnice, nedaleko našich hranic. Ačkoliv byli původem Němci, sžili se s naším lidem a rytíř Bernard Elsnic, korouhevní pán na Vrbičanech, Kobylníkách, Bilichově a jinde, zúčastnil se rebelie jako komisař při direkci stavů odbojných, proti Ferdinandovi II., v roce 1618 – 1620. Podobně i jeho sousedi, rytíři Vilém Vojtěch Doupovec z Doupova a na Vraném, který se přímo podílel na smetání místodržících z oken pražského hradu 23.5.1618 a Jiří Hrobnický z Hrobnic na Pálci a další rytíř Jan Adam Roupovec z Roupova a na Telcích, z čehož je vidět, že vrchnost našeho kraje stála proti Habsburkům. Bohužel však, že to bylo jen povstání stavovsko-šlechtické, bez účasti lidu. Mohlo vše dopadnout jinak, než nešťastnou bitvou na Bílé Hoře 8-XI. roku 1620 a tragickou exekucí 21.6.1621 na Staroměstském náměstí a dalším útlakem protireformačním, po vítězství Habsburků a dalšími válkami se Sasy a Švédy, kteréžto utrpení lidu českého trvalo až do míru Vestfálského 24.X.1648. Bilichovské lesy a Gothardův dolík by mohl vyprávět smutné historie, neboť sem do lesů bilichovských se uchýlovali nešťastní lidé z okolních vesnic, kde hledali útočiště před surovostmi vojsk cizích i císařských. Náš slavný krajan z Třebíze, Václav Beneš Třebízský, ve svých povídkách historických, nejednou o tom psal, zejména v povídce : Gothardův dolík, kde dle pověsti měl žít i Staropražský kat Jan Mydlář, jako poustevník Gothard a ochraňovat lid se uchýlivší před útrapami válečnými.

Staropražský kat Jan Mydlář, byl vzdělaný člověk, magister medicíny, jeho nelítostný osud vrhl na dráhu popravicího mistra. Byl velkým vlastencem a přítelem popravených českých pánů, zejména přítelem slavného doktora medicíny Jana Jasenského a povinnost popravicího dne 21.6.1621 na staroměstském náměstí vykonával s největším sebezapřením a lítostí. Za provedenou exekuci obdržel 634 kop míšenských (asi 900 korun) a znechucen vším odešel do ústraní bilichovské samoty. (Dle pověsti V. Beneše Třebízského). Byly to přetěžké doby pro náš lid sužovaný válkou a jejími následky a nastoupenou protireformací, o kterážto době a utrpení našeho lidu psal zemský archivář a historik Antonín Gindely v knize o českých dějinách protireformace. Kniha je prostoupena soucitem a zalita přímo pláčem nad tím, co Gindely našel v pramenech o té době.

Konfiskací zabavené statky odbojných stavů i potrestaných měst a měšťana představovaly částku kolem 5 miliard korun a postihovala tři čtvrtiny naší země. Z české země odešlo přes 36.000 i více rodin, což představuje asi 200.000 osob, téměř pětina všeho obyvatelstva.

K tomu můžeme připočíst i oběti moru v roce 1680, které činili v celé zemi kolem 100.000 obětí a tak po válce třicetileté jsme nalézaly vsi a grunty pusté, vypálené, vypleněné, vystěhované do emigrace a počítá se, že zde zbylo ze 3 milionů obyvatel české země, po válce třicetileté pouhých 800 000 obyvatel a ze 30 000 obcí, vesnic, jen 12 000 vesnic. Nelze si představit větší a zuboženější zem, než tehdy bylo království České, kdysi tak hrdinné a slavné. Po nešťastné bitvě na Bílé Hoře 8.XI.1620 i rytíři Bernardu Elsnicovi bylo jmění konfiskováno, třebaže v roce 1620 zemřel, jak se pravilo: v trvalé vzpouře. Dne 22.XI.1622 byl císařskou komisí odsouzen ke konfiskaci jmění a statků a rovněž jeho synům nebylo dovoleno uplatňovat dědická práva, jenom nejmladšímu synu Bernardovi, jenž při Fridlanské komisi též odsouzen, ale vedle císařské rezoluce ze dne 14. září 1640 za nevinného uznán byl, ponechán jeho díl per 9 246 zlatých 46 krejcarů, na kterouž sumu postoupen byl mu dům v Celetné ulici, Starého města pražského, vedle domu Funkovic ležící, odhadnutý za 1 507 kop míš., za zbytek jeho dílu, totiž 7 990 zlatých 39 krejcarů dáno mu císař. pojištění (C.215, E.3.).

Ostatní bratři Bernardovi odešli do Saska a vrátili se ve vojsku kurfírsta saského Jana Jiřího spolu s jinými exulanty 17.XI.1631 a ujali se znovu svých dříve konfiskovaných statků. Ale ne na dlouho. Již v roce 1632 v květnu bylo Valdštýnem ze země saská vojsko vyhnáno a s ním odešli znovu do emigrace před rokem se vrátivší čeští páni. Mnoho jich odešlo, aby bojovali ve vojsku Švédském proti Ferdinandovi II. a do emigrace, kromě tisíců drobných lidí, měšťanů i mnohých vzácných vynikajících osob, jako jeden z nejvzácnějších Jan Amos Komenský v roce 1628, Dále Pavel Skála ze Zhoře, Pavel Stránský a též mnoho kněží, kteří nechtěli na víru katolickou přistoupit.

Ves Bilichov, po konfiskaci rytíři Elsnicovi, koupil v roce 1623 cizozemec, císařský rada Bohuchval Valkoun z Adlaru, za 18 750 zlatých, ježto taxa od Elsniců učiněná vynášela 29 919 kop míšenských. Obdržel tedy Valkoun z Adlaru toto zboží lacino a připojil ho ke svému statku ve Zlonicích. Náležel tedy Bilichov od roku 1623 do Zlonic. Jak asi vypadala ves Bilichov za rytíře Elsnice můžeme si učinit obrázek z toho, že na čtyřech vsích Elsnicových a to : Kobylníkách, Čeradicích, Pálečku a Pilichově, bylo 20 osedlých, z nichž 4 potahy a 16 chalupníků, kteří odváděli vrchnosti ročně platů svých stálých, (úroků, slepic a za roboty) 46 kop 24 krejcarů. míš., mimo to povinni byli 4 usedlí a potahy svými rolí při dvoře zdarma orat atd. Průměrně si bychom mohli odhadnout, že na Bilichově bylo v té době asi 8-10 domů, ovšem lepenicových, které se tehdy na Slánsku hodně vyskytovaly, tedy zpolo dřevěných, šindelem, nebo slámou krytých, asi podobných, jako donedávna tam ještě stávající chaloupka Hotových, za MNV, v ulici v sousedství domu pana Rubeše. Všeho obyvatel tam tehdy mohlo být asi kolem 30 lidí.

V roce 1707, prodal Václav Valkoun z Adlaru Zlonice rovněž i Bilichov, hraběti Norbertu Leopoldu Libštejnskému z Kolovrat, jehož syn Vincenc Leopold Libštejnský, hrabě z Kolovrat, prodal Zlonice, tedy i Bilichovo 7. srpna 1721, hraběti Filipovi Josefovi Kinskému za 345 000 zlatých a 2 000 zlatých klíčného paní hraběnky Kolovratové – rozené Altmanové. Od té doby, přes 200 let držely statky ty Kinští, tj. obec Bilichov do zrušení roboty do 8.III.1848, a lesy do znárodnění půdy v roce 1945. Poslední držitel z rodu hrabat a knížat Vchynských z Vchynic a Tetova, jinak Kinský kníže Oldřich Ferdinand Kinský zemřel 20. února 1938. Potom nastala německá okupace, která skončila národním osvobozením v roce 1945 a velké lesní objekty bilichovské přešly do majetku státu. Sám ještě pamatuji a viděl jsem velký obraz knížete Oldřicha Ferdinanda Kinského viset v kanceláři lesní správy v Bilichově.

Bývalá vrchnost hrabat a knížat Kinských byla mírná a někteří z předků toho rodu se zúčastnili spiknutí a akcí proti Ferdinandovi II. v roce 1618-1648. Tak Radoslav Kinský byl jedním z direktorů stavu panského a žil dlouhá léta v Nizozemí v emigraci. Další z rodu Kinských, Vilém, byl jedním ze čtyř z nejvěrnějších přátel Valdštýna, a byl s ním v Chebu

25.2.1634 ve stejný den zavražděn. Jiný, Oldřich Kinský, vlastnoručně vyhazoval z okna pražského hradu, dne 23. května 1618 Smečenského hraběte, jednoho z místodržících, Jar. Bořitu z Martinic. Další Kinský, Jaroslav, byl ve švédském vojsku plukovníkem. Také jiný Kinský, kníže Rudolf byl jedním z vlasteneckých šlechticů českých a podporovatelem vlasteneckého snažení tehdejší doby a byl zakladatelem vlasteneckého snažení tehdejší doby a byl zakladatelem Matice české, jejímž byl prvním kurátorem, ta jej vděčně vzpomenula při oslavě 100 letého výročí svého založení v roce 1931 a na jeho hrob v Budenicích, dne 17. května, dala položit nádherný vavřínový věnec s modro-červeno-bílými stuhami. Jmenovaný, podporoval též českého básníka Lad. Fr. Čelakovského, který byl i bibliotékářem rodiny Kinských.

Posledním držitelem Bilichova, do zrušení roboty, byla Vilemína, kněžna Kinská, rozená hraběnka Colloredo Mansfeldová. Přes 200 let, přesně 225 let, chodili rychtáři vrchnostenští, každý týden, nebo i častěji, podle potřeby na zámek – Štáf -, do Zlonic k panu vrchnímu pro rozkazy a tak i bilichovští rychtáři. Tam dělala se různá porovnání, tam byli před šraňk práva pohánění a do šatlavy zavírání poddaní, tam vedla se všechna správa politická, hospodářská a všechna agenda, týkající se poddaných. Posledním vrchním ve Zlonicích, na panství Kinských, při zrušení roboty byl Martin Fischer, který od 1. ledna 1849 vstoupil do výslužby. Všechny vrchnostenské knihy byly však vrchností vedeny až do roku 1850, od kdy předány státním úřadům. Od roku 1849 spravovali se již obce sami, svými představenými, později starosty, obec. radními a obec. zastupitelstvem.

Robotní povinnosti na panství Kinských byli mírné. Byla-li živelní pohroma, nemoc, neúroda, odpisovaly se dávky, robota a posílila se pomoc. V roce 1771, který byl velmi neúrodný, vypukl hlad a to tak krutý, že lidé se živili otrubami, psy a zdechlinami. Jan Josef, hrabě Kinský poručil na panství rozdávat obilí mezi lid. Za hladem vypukl mor a nebylo domku, kde by neležel nemocný morem. Ve Slaném pomřelo 500 vojáků a v celých Čechách zemřelo morem 30 000 lidí. V roce 1816 byl náš kraj postižen takovou neúrodou, že sekáči sekali v srpnu obilí v kožichách a z jara roku 1817 vypukl takový hlad, že denně přišlo až 50 žebráků, lidé jedli chléb z prachu obilního, kořeny byliny a kůry stromové s ovsem smíchané. Před tím, v roce 1814 opět zde řádili neštovice, na které pomřelo mnoho lidí a z nich i 21.1.1814 Václav Štěpán, farář v Hořešovicích. V roce 1833 znovu zde řádila cholera.

Ze strany vrchnosti nebyly na poddaných žádány přemrštěné výkony robotní, ba všemožné, jak v případech hladu, nebo nemocí, bylo jim pomáháno a ulehčováno, např. při přihlášení se za poddaného. Takový byl vrchností odměněn na přivítání sudem piva a to v roce 1735 byla to manželka Budenického zahradníka Jana Freiganga.

Robotní práce byly ruční a potažní. Domkáři ruční roboty ročně 13-16 dnů, sedláci s potahy 3 dny v týdnu a 3 dny ruční roboty od sv. Jana do sv. Václava, za týden. Odváděly se peněžní dávky, pozemkové a peníze jako náhrada některých dávek slepic, vajec atd. Také byli dálkové jízdy s obilím a s dřívím do Roudnice a Litoměřic. Od doby císaře Josefa II. Nemusela se však konat robota, nýbrž bylo možno vejít poddanému na 3 roky s vrchností ve smlouvu, při které se měnila robota v peněžitou dávku vyměřenou dle výnosnosti gruntu. Tak robotní den s koňmi vyplácel se 21-30 krejcarů, s voly 8-10 krejcarů. Den ruční práce 10 krejcarů. Platily se do panského důchodu. V oblastech lesních, obracela se robotní povinnost potažní i ruční také na práce v lese. Kromě povinností k vrchnosti, byly povinnosti ke kostelu, desátky a ze železných krav. Platilo se z jedné krávy ročně 18 krejcarů. Kontribuce z usedlosti ročně r. 1746 - 57 zlatých, r. 1748 - 60 zlatých a rok 1774 - 57 zlatých. V roce 1775 byly za Marie Terezie provedeny různé reformy a stanoveny 11 robotních tříd. Do první robotní třídy byli zařazeni ti, kdo neplatili kontribuci, nemajíce pozemků. Byli zavázáni k ruční robotě po 13 dnech do roka. Druhá třída byli chalupníci s kontribucí 57 krejcarů ročně. Ti byli zavázáni k ruční robotě 26 dnů. Sedláci, kteří platili 42 zlatých 54 krejcarů byli povinni konat robotu potažní 3 dny s jedním kusem, poddaní 9. třídy 3 dny s dvojspřežím, 10. třídy 3 dny s třemi

kusy tažného dobytka. Příslušníci tří největších tříd mimo to od sv. Jana do sv. Václava, každý týden 1-3 dny pěší roboty. Ti, co nekonali robotu 3 dny, byli povinni na žádost vrchnosti pracovat, ale ne více než 3 dny a dostávali za to v říjnu až v únoru za den 7 krejcarů, v březnu a červnu po 10 krejcarech, v červenci až v září po 15 krejcarech. V roce 1738 byl vydán třetí robotní patent, který byl důsledkem vraždy spáchané na českém rytíři Zahrádkovi z Eulenfelsu od jeho poddaných, rozzuřených naň pro tvrdost a jeho manželkou podněcovaných. Vdova byla odsouzena ke smrti, ale později udělena jí bylo milost. Poddaní se domáhali již dávno úlev, někde nesnesitelně tvrdých robotních povinností, kde bylo užíváno bití a mučení a bylo tudíž nutno provádět úpravy a to od Leopolda I. 1680 a Karla VI. 1717-1738 a dále pronikavěji za Marie Terezie a císaře Josefa II., až do Ferdinanda V. v roce 1848, kdy byla roboty zrušena úplně. V době, kdy byl vydán patent úlev robotních v roce 1738, byl kancléřem království Českého Filip, hrabě Kinský, který z moci svého úřadu, stavěl se sympaticky k přáním robotníků, za což mu bylo také poděkováno.

V roce 1853, po zrušení roboty, je uváděna obec Bilichov v kraji pražském, okrese Strašeckém o katastrální poloze 2119 jiter 1580 čtv. sáhů (asi 1220 ha) a s 321 obyvatelem, farou k Pozdni. Roku 1887 se uvádí v Bilichově 71 domů a 395 obyvatel, 203 mužů 192 žen. 390 národnosti české, 2 německé, 386 katolíků, 2 evangelíci a 7 israelitů, škola 2 třídní, pošta Panenský Týnec. Byl zde i mlýn a pila patřící Kinským. Při sčítání lidu 31.12.1900 byl v Bilichově počet obydlených domů 76, neobydlených 6. Obyvatel 394. Z toho mužů 192, žen 202, 392 české národnosti, 2 osoby národnosti německé. Řím. katolíků 385. Z počtu obyvatel umělo číst i psát 170 mužů a 160 žen. Jen číst uměly 3 ženy. Počet těch, kteří neuměli číst ani psát bylo v Bilichově v roce 1900 - 61, z toho žen 39 a mužů 22. V roce 1928 měl Bilichov 78 domů a 403 obyvatel. V roce 1879 - 1881 byla okresním zastupitelstvem povolena částka 900 zlatých na štěrkování silnice z Hořešovic do Bilichova .

K Bilichovu náleží i Malý Bilichov a Smradovna se třemi domy a uvádělo se tam 10 obyvatel. Sem náleží i Štěpnice, což patřovalo bývalému panství Peruskému, hr. Thun-Hohensteinovi. Říkalo se Lesní revír Peruský. V dnešní době náleží lesy státu. V roce 1678 prodal Zichovec a pustý dvůr Pochválovec u Záchovce hr. Ferdinand Popel z Lobkovic, držitel Žerotína jmenované říšskému hraběti Gundakerovi Diettrichsteinovi, který je připojil k panství Budyňskému. Po Diettrichsteinovi převzali toto zboží zpříbuznění Libochovičtí Herbersteinové a současně nějaké objekty na Smradovně a Zichovci.

Ještě několik slov a čísel z dob držitelů Kinských. Tak v roce 1806-1812 za držitele Bilichova knížete Ferdinanda Kinského, bylo rychtářům vrchnostenským ve 26 obcích přináležejících k panství Kinských, zvýšen roční plat na 15-50 zlatých, ale vyžadováno přísné dodržování povinností. Rychtářům, (bývali obyčejně šenkýři, proto se také hostincům říkalo Na rychtě) bývala roboty zmenšována a mimo ročního platu, dostávali dříví, pivo a o honech zajíce. Od nastolení knížete Josefa Kinského v roce 1792 odpouštělo se poddaným z reelujících robotních poplatků ročně 846 zlatých a kníže Ferdinand Kinský od roku 1809 odpouštěl polovici tohoto obnosu. Za dalšího držitele panství knížete Rudolfa Kinského v letech 1824-1836 náleželo k panství Zlonice 39 vsí, mezi kterými je uváděn i Bilichov. Dle sčítání v roce 1820 žilo a bylo na tomto panství Kinských 6 995 obyvatel, 501 koní, 6 oslů, 2 048 hovězího dobytka a 7 008 ovcí.

Bilichov, ačkoliv jest velmi vzdálen od železnice a nebo snad právě proto, byl vždy a je dosud velmi vyhledáván turisty a poutníky, výletníky a nyní rekreanty, kteří zde vystavěli mnoho chat, o čemž později více. Mocné polesí, rybníky Na vápence a Mlýnský a z řídlem kyselé vody v Hájích poskytují všestrannou možnost rekreace. Rostou zde též vzácné a chráněné rostliny, jako např. svým květem budící pozornost: Střevíčník evropský (Cypripedium calceolus), Náprstník hlinožlutý (Digitalis ambigua), dále jedovaté rostliny jako blín černý, durman, vraní oko, ocún a na stráních oměj žlutý, bolehlav a u cest jilek mámivý.

Polesí bilichovské zasahuje až k starožitnému Dřevíči, kdysi hradu a sídlu župy v XI. i XII. století. Nad Bilichovem, na pokraji lesa stojí myslivna, kdysi lovecký zámeček, který v roce 1861 po úderu bleskem, vyhořel. Nedaleko hluboké údolí Gothardské, v němž dle pověsti scházeli se čeští bratři a podle jiné verze, na zadním cípu doliny gothardské, bývala prý tvrz s kostelíkem. Není nám dobře známo nic o takové tvrzi a kostelíku, ale traduje se u starých bilichovských občanů též něco o zaniklé osadě. Sám jsem v těch místech byl a viděl pískovcové koryto, které ze země, náhodou vyryla černá zvěř. I jiné okolnosti se zdají nasvědčovat tomu, že tam buď myslivna, či snad i menší samota, nebo i malá tvrz s kostelíkem byla, ale zatím to dokázat není možné.

Závěr

Bilichov . Gothardský dolík. Říká se o něm až bude na podlesí nejhůř, gothardský dolík, že se stane všem bezpečným útulkem. Co bylo kdy v Čechách válek, ale ani jedna nezavadila o zdejší úžlabinu. A opravdu ani Prusáci za sedmileté války nenašli pověstný úkryt a ti přece vyslídili vše. (Třebízský: Bludné duše). Dnes už se tam neukazují světélka bludiček. Nad Gothardským dolíkem jen koruny mohutných stromů šumí za větrů. Už se tam nescházejí nešťastníci, vyhnaní útrapami válek. Sedláci, revoltující proti tvrdé vrchnosti. Dávno tam není poustevník Gothard, ani plaché hloučky vyznavačů jiné víry a emigrantů. Jen ještě jednou, za německé okupace 1939-1945 hostil a skrýval ten historický dolík pronásledované gestapem, za hrozné poslední války. Od té doby světélka tam uhasla a neobjevují se také bludné duše. Nyní zabloudí sem jen výletník a lesník, ale bludné duše žijí ve věčné památce na Podlesí, do dneška. I my, přehlízíme-li stručné dějiny vsi Bilichova, nesmíme zapomenout na dějiny našeho národa, které tvořili a sdíleli naši předkové. Dějiny, o kterých se praví, že polovina jich mohla by se zváti utrpením. Třicetiletá válka zranila náš národ, naše předky, ranami, které ho přivedly až k mdlobě. Jednou již, před 200 lety, dostal národ u Lipan ránu první. To byl omráčen ve válce 15-leté a ta druhá byla téměř smrtelná. Kde kdo katoval náš národ, praví náš krajan z Třebíze. Ale, co to za divný národ, říkali cizinci: Dokud život v těle, dokud duch žije, víra v lepší život v něm stále hoří. A byl to vždy náš lid vesnický, který udržel zvyky, jazyk a silnou vírou své domovy, pro náš lid vesnický, sklíčený často mořivým břemenem a soužený všemožným utrpením, vydržel, vytrval. A proto, považme si odkazu a dědictví po předcích, važme si jich samotných a zachovejme i my budoucím tu krásnou vlast, naše domovy, naše vesnice, přes které se přehnalo tolik bouří a válek, hladu a nemocí.

Sledovali jsme stručně historii vsi Bilichova od 15. století od roku 1407 již z písemných pramenů, zatím co fondy starší, nejsou nám zatím dosti jasné a přesvědčivé, ale zdá se, že dějiny obce jsou jistě starší, jak vpředu jsme uvedli při pojmenování vsi. Snad časem bude možno přesněji to doložit. Stejně však můžeme předpokládat stáří vsi kolem 700 let, jak jsme na počátku již uvedli. Ukázali jsme podle našich možností, na některé události v životě vsi a jejich obyvatel a bude nutno tuto práci ještě doplnit a uvést případy, jak se dovedli naši občané chovat za německé okupace, jak zde byli v lesích ukryti sovětští vojáci, které museli naši občané spolu s německými vojáky v lesích hledat, bohužel několik jich němci našli a dva ubili k smrti. Jak dovedli bilichovští ukrýt a zachovat zvonek z obecní kapličky za první světové války, před zabavením a rozlitím a mnohé jiné případy, ukazující na povahu našeho Podlesáckého, Bilichovského lidu. Bude též nutno, ještě se podívat do archivních pramenů a to do katastrů Tereziánského, Josefinského a stabilního i jiných fondů a doplnit historii od roku 1848-1918-1945 a za dalších 20 posledních let, existence v naší socialistické republice o životě naší obce a našich občanů, jejichž dnešní život jest výsledkem pevné víry v lepší, našich předků, kterážto víra rozhořela se nyní jasným plamenem svobody, pokoje a míru.

Prameny:

Bílek T.V	Dějiny konfiskací v Čechách
Hořešovice	Pamětní kniha farní 1788
Hyšman, Paroubek	Popis okr. hejt. Slánského 1887
Komárek Fr.	Paměti panství a far. osady Budenice
Krofra Kamil	Dějiny selského stavu v Čechách
Niederle Lubor	Rukověť Slovan. starožitností
Novotný Václav	Kronika obce Vrbičan
Podlaha Antonín	Posvátná místa král. Č. VII.
Sedláček August.	Hrady, zámky a tvrze české, VIII.
Skála Pavel ze Zhoře	Historie česká
Zlonice	1705-1905
Zevrubný popis král. Č.	Rozdělení země 1854

Držitelé vsi Bilichova

1407	Jaroslav ze Žerotína
1504	Čeněk a Jindřich Milanové z Klinštejna
1524	Václav a Jaroslav Milanové z Klinštejna a Roztok
1561	Čeněk a Oldřich Milanové z Klinštejna a Roztok
1574	Jindřich Lobkovic
1613	Bernard Elsnic
1623	Bohuchval Valkou z Adleru na Zlonicích
1707	Václav Valkou z Adleru a na Zlonicích
1707	Norbert Leopold Libštejnský z Kolovratna Zlonicích
1721	Vincenc Leopold Libštejnský z Kolovrat na Zlonicích
1721	Filip Josef Vchynský z Vchynic a Tetova Kinský
1848	Rod Kinských, na Zlonicích
1848-1945	Rod Kinských : lesy
1848-1965	Obec Bilichov
1945-1965	Lesy státní